

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 514/2017-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 1. augusta 2017 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti ETRANSA Slovakia s. r. o., Prokopa Veľkého 52, Bratislava, zastúpenej Advokátskou kanceláriou KPMG Legal s. r. o., Dvořákovo nábrežie 10, Bratislava, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Marian Dzuroška, PhD., vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 141 ods. 1 a čl. 144 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na zákonného sudcu podľa čl. 38 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Sžf 43/2015 z 22. marca 2017 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti ETRANSA Slovakia s. r. o., **o d m i e t a** pre neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 11. júla 2017 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti ETRANSA Slovakia s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 141 ods. 1 a čl. 144 ods. 1 ústavy, základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na zákonného sudcu podľa čl. 38 ods. 1 dohovoru [sťažovateľka mala zrejme na mysli čl. 38 ods. 1 ústavného zákona č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), pozn.] rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 6 Sžf 43/2015 z 22. marca 2017 (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“).

2. Z obsahu sťažnosti vyplýva, že Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky (ďalej len „finančné riaditeľstvo“) rozhodnutím č. 1100301/1/132026/2013/5094 z 28. marca 2013 potvrdilo dodatočný platobný výmer daňového úradu pre vybrané daňové subjekty (ďalej len „daňový úrad“) č. 9900403/5/1432261/2012/JanS z 3. júla 2012 (ďalej len „dodatočný platobný výmer“), ktorým daňový úrad vyrubil sťažovateľke rozdiel dane z pridanej hodnoty za zdaňovacie obdobie júl 2008.

Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) následne rozsudkom sp. zn. 6 S 121/2013 z 27. februára 2015 zamietol žalobu sťažovateľky o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia finančného riaditeľstva č. 1100301/1/132026/2013/5094 z 28. marca 2013 vrátane dodatočného platobného výmeru daňového úradu a účastníkom náhradu trov konania nepriznal.

O odvolaní proti rozsudku krajského súdu rozhodol najvyšší súd tak, že ho potvrdil a účastníkom konania náhradu trov nepriznal.

3. Sťažovateľka v sťažnosti uvádza, že 12. júna 2017 napadla rozsudok krajského súdu (t. j. rozsudok krajského súdu v spojení s napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu) aj kasačnou sťažnosťou podľa § 438 a nasl. Správneho súdneho poriadku (ďalej aj „SSP“). Sťažovateľka uvádza, že napadnutý rozsudok najvyššieho súdu, ktorý záväzne ustálil výrok rozsudku krajského súdu, jej bol doručený 11. mája 2017, t. j. za účinnosti Správneho súdneho poriadku, a je toho názoru, že kasačná sťažnosť v zmysle § 439 a nasl. SSP je prípustná aj proti rozsudku krajského súdu. Sťažovateľka zároveň uvádza, že keďže nemožno vylúčiť, že kasačnú sťažnosť najvyšší súd odmietne ako neprípustnú, na účely zachovania lehoty na podanie ústavnej sťažnosti podáva túto ústavnú sťažnosť súčasne s podaním kasačnej sťažnosti.

4. Čo sa týka samotnej sťažnosti, sťažovateľka namieta, že napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu došlo k porušeniu ňou označených ústavných práv a ústavných noriem z dôvodu jeho arbitrárnosti a odňatia zákonnému sudcovi.

5. Sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd o jej sťažnosti nálezom takto rozhodol:

„Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom č. k. 6Sžf/43/2015 zo dňa 22. 3. 2017 vydaným v právnej veci ETRANSIA Slovakia, s.r.o. c/a Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky, o návrhu na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Finančného riaditeľstva Slovenskej republiky, sp. zn. 1100301/1/132026/2013/5094 zo dňa 28. 3. 2013 v spojení s rozhodnutím Daňového úradu pre vybrané daňové subjekty č. 9900403/5/1432261/2012/JanS zo dňa 3.7.2012, vedenej na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 6S/121/2013, porušil právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 141 ods. 1 a čl. 144 ods. 1 a právo sťažovateľa na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 a právo na zákonného sudcu podľa čl. 38 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (sťažovateľka zrejme myslela právo na zákonného sudcu podľa čl. 38 ods. 1 listiny, pozn.).

Ústavný súd zrušuje rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 6Sžf/43/2015 zo dňa 22. 3. 2016 vydaný v právnej veci ETRANSIA Slovakia, s.r.o. c/a Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky, o návrhu na preskúmanie zákonnosti

rozhodnutia Finančného riaditeľstva Slovenskej republiky, sp. zn. 1100301/1/132026/2013/5094 zo dňa 28. 3. 2013 v spojení s rozhodnutím Daňového úradu pre vybrané daňové subjekty č. 9900403/5/1432261/2012/JanS zo dňa 3.7.2012, vedenej na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 6S/121/2013 a vec vracia Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky ako súdu odvolaciemu na ďalšie konanie.“

II.

6. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

7. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

8. Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

9. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

10. Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

11. Sťažovateľka namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 141 ods. 1 a čl. 144 ods. 1 ústavy a čl. 48 ods. 1 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 38 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu, pričom podľa sťažovateľky k porušeniu ňou označených práv došlo predovšetkým v dôsledku jeho arbitrárnosti, ako aj tým, že jej bol odňatý zákonný sudca. Sťažovateľka vo svojej sťažnosti zároveň uvádza, že v predmetnej veci podala aj kasačnú sťažnosť podľa § 438 a nasl. SSP.

12. Ústavný súd sťažnosť sťažovateľky predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde a v rámci tohto preskúmania zistil, že jej sťažnosť je neprípustná.

13. Pri posudzovaní sťažností ústavný súd poukazuje na skutočnosť, že jeho právomoc rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je založená na princípe subsidiarity. Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri uplatňovaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07).

14. Podstata a účel princípu subsidiarity spočíva v tom, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý sa uplatní až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti

podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (porovnaj m. m. III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05, II. ÚS 156/09, I. ÚS 480/2013).

15. Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

16. Sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy môže vzhľadom na princíp subsidiárnej právomoci ústavného súdu zásadne smerovať iba proti právoplatnému rozhodnutiu orgánu verejnej moci, ktorý vo veci rozhodol po vyčerpaní všetkých opravných prostriedkov, resp. iných právnych prostriedkov nápravy, ktoré mal sťažovateľ k dispozícii v poslednom stupni (IV. ÚS 85/2013).

17. Sťažovateľka uvádza, že vo veci podala proti rozsudku krajského súdu (o ktorom pôvodne rozhodoval najvyšší súd napadnutým rozsudkom; išlo o odvolanie žalovaného proti rozsudku krajského súdu podané ešte za platnosti a účinnosti Občianskeho súdneho poriadku, kde najvyšší súd rozhodol napadnutým rozsudkom spôsobom, že rozsudok krajského súdu potvrdil a žalovanému nepriznal náhradu trov konania) kasačnú sťažnosť (bod 8 sťažnosti). Ústavný súd dopytom na najvyššom súde zistil, že predmetná „kasačná sťažnosť“ bola zapísaná do súdneho registra „Sdo“ pod sp. zn. 1 Sdo 9/2017 a doteraz nebola skončená. O tejto veci bude teda rozhodovať opätovne najvyšší súd.

18. Vychádzajúc z uvedeného, možno uzavrieť, že právny poriadok Slovenskej republiky poskytuje sťažovateľke účinný právny prostriedok ochrany jej základných práv a slobôd, ktorý sťažovateľka využila (t. j. podala kasačnú sťažnosť). Inak povedané, v tejto chvíli sa sťažnosť podaná ústavnému súde javí byť predčasne podaná, keďže existuje iný orgán verejnej moci (najvyšší súd) oprávnený poskytnúť ochranu základným právam a slobodám sťažovateľky.

19. Posudzujúc sťažnosť sťažovateľky, ústavný súd uzatvára, že prijatím sťažnosti na ďalšie konanie by došlo k vzniku ústavne neakceptovateľného stavu, keď by v zásade o rovnakej veci rozhodovali paralelne viaceré orgány súdneho typu – najvyšší súd a ústavný súd (mutatis mutandis II. ÚS 1/08, II. ÚS 393/2014, III. ÚS 632/2014, IV. ÚS 146/08, IV. ÚS 420/2011). Išlo by o taký stav, ktorý je v právnom štáte neaprobateľný, pretože by mohol viesť k rozdielnym rozhodnutiam v rovnakej veci, čo by malo negatívne (a len obtiažne odstrániteľné) dôsledky na právnu istotu, ktorá tvorí integrálnu súčasť princípov právneho štátu.

20. Vzhľadom na uvedené ústavný súd sťažnosť podľa zásady ratio temporis odmietol ako neprípustnú pre predčasnosť podľa § 53 ods. 1 v spojení s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

21. V závere ústavný súd dopĺňa, že o obdobných (skutkovo až totožných) sťažnostiach sťažovateľky (smerujúcich proti rozsudkom najvyššieho súdu) nedávno rozhodoval (I. ÚS 19/2017, II. ÚS 170/2017, III. ÚS 432/2017) a i tieto sťažnosti sťažovateľky (Rvp 10/2017, Rvp 11/2017, Rvp 12/2017, Rvp 14/2017) boli odmietnuté pre neprípustnosť z dôvodu, že sťažovateľka podala vo veciach kasačnú sťažnosť.

22. Ústavný súd neakceptoval substitučné splnomocnenie právneho zástupcu sťažovateľky, ktorým splnomocnil advokátku [REDACTED], [REDACTED] [REDACTED], aby „v mene Spoločnosti ako sťažovateľa podpísala a podala sťažnosti pre porušenie základných práv a slobôd podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s § 49 a nasl. Zákona o Ústavnom súde“.

V prípadoch obligatórneho zastúpenia navrhovateľa advokátom v konaní pred ústavným súdom (čo platí aj v danej veci) je základným procesným prameňom práva ustanovenie § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Citované zákonné ustanovenie procesného poriadku (vo vzťahu k iným právnym predpisom ide o lex specialis) vymedzuje nevyhnutné náležitosti právneho zastupovania v konaní pred ústavným súdom, ktoré musia byť splnené a ktoré nie je možné zmluvne ani inak obmedziť (I. ÚS 339/2012).

Ústavný súd vo svojej rozhodovacej činnosti konštantne poukazuje na to, že zmyslom a účelom substitučného (náhradného) splnomocnenia nemôže byť (z povahy veci) úplné nahradenie originálneho splnomocnenia. Podľa názoru ústavného súdu preto náležite nezdôvodnené a/alebo neobmedzené substitučné (náhradné) splnomocnenie, ktoré vo svojej podstate nahrádza originálne splnomocnenie, je v konaní pred ústavným súdom vylúčené. Ústavný súd v okolnostiach posudzovanej veci ďalej uvádza, že „oprávnenosť“ substituenta vypracovať návrh a podpísať ho v mene sťažovateľa, ktorý ho na to výslovne nespomocnil, nemožno ústavne konformným spôsobom oprieť ani o substitučnú doložku obsiahnutú v pôvodnom splnomocnení sťažovateľa pre advokáta (m. m. I. ÚS 339/2012, II. ÚS 474/2015, III. ÚS 271/2016, III. ÚS 352/2017).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 1. augusta 2017